

Marktverificatie Buyer Group Software: Tools voor Inkoop en Contractmanagement

Uitnodiging tot marktdialoog en feedback

Uitgegeven door Buyer Group Software

Datum 24-10-2025

Versienummer 1.0

Kenmerk 201865002.085.003

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
1.1 <i>Wie we zijn</i>	2
1.2 <i>Wat we willen bereiken</i>	2
1.3 <i>Wat we hebben ontwikkeld</i>	2
1.4 <i>Het doel van deze marktverificatie</i>	3
2 Procedure	4
2.1 <i>Planning</i>	4
2.2 <i>Doelgroep</i>	4
2.3 <i>Deelname</i>	5
2.4 <i>Indienen vragen en reacties</i>	5
2.5 <i>Schriftelijke vragenronde</i>	5
2.6 <i>Verdiepende gesprekken</i>	5
2.7 <i>Afronding en terugkoppeling</i>	5
3 Voorwaarden van de marktverificatie	6
4 Bijlagen.....	7
4.1 <i>Voorgenomen vragen</i>	7
4.2 <i>Strategieën voor Groene Software (Praatplaat)</i>	8

1. Inleiding

1.1 Wie we zijn

De [Buyer Group Software](#) is een samenwerkingsverband van Nederlandse en Vlaamse aanbestedende diensten, waaronder diverse universiteiten, hogescholen, ministeries, uitvoeringsinstanties, gemeenten, UMC's en speciale sectorbedrijven in de energie, transport en infrastructuur sector. De Buyer Group Software maakt onderdeel uit van de bredere [Buyer Group ICT](#). Wij werken samen aan de ontwikkeling van een aanpak voor aanbestedingen en contractmanagement die helpt om software duurzaam, toekomstbestendig en van hoge kwaliteit in te kopen.

In de Buyer Group staat samenwerking tussen de leden centraal. De volgende deelnemers zijn betrokken bij de Buyer Group Software: Alliander N.V., Bpost, Categorie IWR, De Haagse Hogeschool, DICTU, District09, GO!, Gemeente Amsterdam, Gemeente Haarlem, Gemeente Utrecht, Katholiek Onderwijs Vlaanderen, KITOS Scholengroep, KU Leuven, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (SSC-ICT, Logius), Ministerie van Justitie en Veiligheid, Prorail, Radboud Universiteit, Rijkswaterstaat, Rijksinkoop Samenwerking (RIS), Stad Mechelen, Stedin, de SVB en Tilburg University.

De [Buyer Group](#) wordt ondersteund door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en geïmplementeerd door Rijkswaterstaat en Vlaanderen Circulair. Daarnaast is er procesbegeleiding van [PHI Factory](#) en technische expertise van [de Radboud Universiteit](#) en de [Sustainable Digital Infrastructure Alliance](#) (SDIA).

1.2 Wat we willen bereiken

Software beïnvloedt direct het energieverbruik en de duurzaamheid van IT-systemen. Waar hardware de energie vraagt, bepaalt software hoe efficiënt deze wordt gebruikt.

De Buyer Group Software wil publieke organisaties helpen om software in te kopen die niet alleen functioneel en veilig is, maar ook duurzaam en toekomstbestendig. Door gerichte eisen, KPI's en contractafspraken kunnen we het energieverbruik verminderen, de levensduur van hardware verlengen en bijdragen aan de klimaatdoelen van 2030 en 2050.

Met deze gezamenlijke aanpak willen we de markt stimuleren om duurzame software te ontwikkelen en publieke organisaties ondersteunen bij het maken van bewuste keuzes — van inkoop tot contractmanagement.

1.3 Wat we hebben ontwikkeld

De Buyer Group Software heeft een set van praktische tools ontwikkeld die inkopers helpen om duurzaamheid en kwaliteit concreet te verankeren in hun aanbestedingen en contractmanagement. Deze tools vormen samen een aanpak die richting geeft aan de markt, maar ook ruimte laat voor een eigen aanpak en innovatie.

De belangrijkste onderdelen zijn:

- Een [Programma van Eisen](#) voor toekomstbestendige software, met thema's en voorbeeld-KPI's die aanbestedende diensten kunnen toepassen;
- Een [contractevaluatie-instrument](#) met meetbare KPI's en een rapportagestructuur om voortgang en verbeteringen inzichtelijk te maken;
- Een [online tool](#) waarmee inkopers eenvoudig de juiste thema's, eisen en KPI's per aanbesteding selecteren;
- Een [praatplaat "Duurzame Software"](#), die de belangrijkste duurzaamheidsdrivers visualiseert en gesprekken over groene IT stimuleert.

In deze aanpak bepaalt de aanbestedende dienst zelf de relevante thema's (maximaal zeven) en de bijbehorende KPI's die passen bij de context van de opdracht. De leverancier kiest daaruit vervolgens maximaal tien KPI's waarop

hij gedurende de looptijd van de overeenkomst aantoonbaar verbetert. Zo ontstaat er een heldere verdeling van verantwoordelijkheden, met ruimte voor maatwerk en continue verbetering.

1.4 Het doel van deze marktverificatie

Met deze marktverificatie willen we de rationale achter de ontwikkelde aanpak toelichten en toetsen hoe leveranciers aankijken tegen onze ambitie. Wij vragen marktpartijen mee te denken en feedback te geven. Wij hebben de volgende doelstellingen:

- **Markt informeren**, betrekken en de gelegenheid geven om vragen te stellen en feedback te geven;
- **Draagvlak peilen**: inzicht verkrijgen in en het gesprek aangaan over de haalbaarheid van de voorgestelde aanpak, mee te werken aan rapportage en datadeling;
- **Haalbaarheidsanalyse**: inzicht verkrijgen in wat marktpartijen wél en niet kunnen bieden op gebied van duurzame software ontwikkeling-, beheer en rapportage.
- **Feedback verzamelen** op de bruikbaarheid en KPI-structuur van de aanpak;

De informatie die via de marktverificatie wordt verkregen, zal worden meegewogen in laatste aanpassingen van de ontwikkelde aanpak. Zo kunnen geïdentificeerde verbeterpunten nog verwerkt worden in de aanpak en tools voordat deze wordt gebruikt in toekomstige aanbestedingen.

1.4.1 Belangrijke toevoeging

De Buyer Group Software voert deze marktverificatie uit om de ontwikkelde aanpak voor het inkopen van hoogwaardige en toekomstbestendige software zo goed mogelijk te laten aansluiten op de praktijk. Aan de marktverificatie kunnen geen rechten worden ontleend. Deelname staat los van eventuele toekomstige aanbestedingen.

De inzichten die we ophalen uit de marktverificatie worden wél gebruikt om de tool verder te verbeteren en beter toepasbaar te maken voor alle deelnemende organisaties. Wij doen dit zo transparant mogelijk: na afronding van de marktverificatie ontvangt iedereen een algemeen verslag met de belangrijkste bevindingen en verbeterpunten.

2 Procedure

De marktverificatie kent drie duidelijk te onderscheiden fases:

1) Informatief webinar

Op 27 november organiseren we een webinar waarin de aanpak wordt gepresenteerd. Dit is het moment om kennis te nemen van de ontwikkelde documenten. Ook lichten we de achterliggende keuzes toe. Een opname wordt achteraf gedeeld. Voorafgaand aan het webinar wordt de praatplaat 'Duurzame Software', ontwikkeld door de Radboud Universiteit, beschikbaar gesteld als bijlage van dit document via TenderNed. Deze helpt u het webinar beter te volgen. Na afloop van het webinar wordt een overzicht van de voorgestelde KPI's met u gedeeld.

2) Schriftelijke vragen/ opmerkingen

Na het webinar opent een periode van drie weken waarin u vragen en opmerkingen kunt indienen over de ontwikkelde aanpak, de ontwikkeling en voorgenomen toepassing. Hiervoor stellen we een formulier digitaal beschikbaar (zie Bijlage 1 – met de vragen die in dat formulier gesteld zullen worden). De Buyer Group Software beantwoordt vragen zo volledig mogelijk en neemt opmerkingen, na zorgvuldige afweging, mee in de verdere ontwikkeling van de tool. Let op: ook in deze fase kunnen geen rechten worden ontleend.

3) Verdiepende gesprekken

Voor een beperkt aantal partijen (maximaal 6) is er de mogelijkheid tot een verdiepend gesprek. Dit is bedoeld voor vragen of opmerkingen die na de eerste twee fases nog niet zijn behandeld. Deze gesprekken met Buyer Group deelnemers en ontwikkelaars van de tool vinden in principe online plaats. Bij meer dan zes geïnteresseerde partijen maken we een selectie via loting.

2.1 Planning

De Buyer Group Software hanteert de volgende planning voor de uitvoering van de marktverificatie:

Activiteit	Datum
Publicatie marktverificatie inclusief de onderleggers via TenderNed	vrijdag 24 oktober 2025
Uiterste datum aanmelding en indiening van vragen als input voor webinar	donderdag 20 november 2025, uiterlijk 17.00 uur
Webinar over de marktverificatie (tijdens de webinar is het ook mogelijk om vragen te stellen)	donderdag 27 november 2025, van 10.30 tot 12.00 uur
Uiterste datum voor het aanmelden voor de verdiepende gesprekken	vrijdag 12 december 2025, uiterlijk 17.00 uur
Uiterste datum voor het stellen van schriftelijke vragen na afloop van het webinar	donderdag 18 december 2025, uiterlijk 17.00 uur
Communicatie over geselecteerde partijen voor verdiepende gesprekken	donderdag 18 december 2025
Verdiepende gesprekken met een maximum van 6 gesprekken op basis van loting	maandag 5 tot en met vrijdag 16 januari 2026
Publicatie van het eindverslag inclusief beantwoording van gestelde schriftelijke vragen na afloop van het webinar	Q1 2026

De Buyer Group Software behoudt zich het recht voor om wijzigingen in de planning aan te brengen c.q. van de planning af te wijken. In dergelijke gevallen vindt er communicatie richting alle geïnteresseerde marktpartijen plaats. De planning op TenderNed is leidend.

2.2 Doelgroep

De marktverificatie is bedoeld voor partijen die werkzaamheden, diensten of leveringen verzorgen op het gebied van software, zowel standaardsoftware als maatwerk. We nodigen met name partijen uit die software ontwikkelen voor, en/of aanbieden aan, publieke aanbestedende diensten in Nederland en Vlaanderen en interesse hebben om de

aanpak te [reviewen en feedback te geven](#). Uw deelname aan deze verificatie is essentieel om tot een goed onderbouwde en bruikbare tool te komen, die breed kan worden ingezet bij toekomstige aanbestedingen.

2.3 Deelname

Voor deelname aan deze marktverificatie is registratie noodzakelijk. Dit kan heel eenvoudig via dit [formulier](#). U heeft [geen TenderNed-account nodig](#). Zo zorgen we ervoor dat de documentatie openbaar beschikbaar is én leveranciers uit Nederland en Vlaanderen mee kunnen doen.

Bevestig uw deelname uiterlijk 20 november 2025, 17.00 uur. Na aanmelding ontvangt u de teamslink voor het informatief webinar. Hier kunt u anoniem aan deelnemen. Na afloop van de webinar sturen we het schriftelijke vragenformulier uit naar alle geregistreerde deelnemers. Heeft u de webinar zelf gemist? Dan kunt u dit op een later tijdstip terugkijken.

2.4 Indienen vragen en reacties

Vragen voorafgaand aan het webinar kunt u stellen via e-mail aan BuyerGroupICT@rws.nl tot uiterlijk 20 november 2025, 17.00 uur. Tijdens het webinar is er ook ruimte om vragen te stellen en onduidelijkheden te bespreken. Het webinar wordt gemodereerd waardoor u vragen tijdens het webinar kan indienen. Deze vragen worden verzameld, beantwoord en ook in het uiteindelijk verslag gepubliceerd.

2.5 Schriftelijke vragenronde

Na afloop van het webinar is er een periode van drie weken om schriftelijk vragen te stellen en opmerkingen in te dienen over de gepresenteerde aanpak en tooling. Alle dan geregistreerde deelnemers ontvangen het vraag- en antwoord formulier. U kunt uw reactie sturen naar BuyerGroupICT@rws.nl.

De vragen kunt u uiteraard nu alvast inzien via TenderNed (Bijlage 2, voorbeeld antwoordformulier). U kunt uw reacties indienen tot uiterlijk 18 december 2025, 17.00 uur.

2.6 Verdiepende gesprekken

U kunt tot uiterlijk 12 december 2025, 17.00 uur een aanvraag doen voor een verdiepend gesprek met de ontwikkelaars van de aanpak. Dit is beperkt tot een maximum van 6 deelnemende partijen. Indien meer partijen dan het maximum van 6 zich aanmelden, zal door loting bepaald worden welke leveranciers worden uitgenodigd.

Deze gesprekken worden vastgelegd en de uitkomsten zullen worden gepubliceerd in het uiteindelijke eindverslag. U kunt zich aanmelden tot 12 december 2025, 17.00 uur voor deze verdiepende gesprekken via BuyerGroupICT@rws.nl.

2.7 Afronding en terugkoppeling

Na afloop van de marktverificatie stelt het projectteam een verslag op. Dit verslag bevat antwoorden op gestelde vragen die volgen uit de markt ontvangen vragen en antwoorden, de belangrijkste conclusies zoals beoordeeld door het team en wordt gebruikt voor de verdere ontwikkeling van de tool.

Belangrijk om te weten:

1. De Buyer Group Software stelt een nota van inlichtingen op e met een algemeen, geanonimiseerd verslag op;
2. De nota van inlichtingen wordt verzonden naar alle deelnemende partijen en gepubliceerd op TenderNed;
3. Marktpartijen verlenen door deelname aan de marktverificatie toestemming aan de Buyer Group Software om hun reacties en andere verstrekte informatie te gebruiken;
4. Het verslag bevat de conclusies zoals geformuleerd door het projectteam.

Een concept wordt niet voorafgaand aan publicatie afgestemd met marktpartijen, wel wordt duidelijk vermeld dat het een weergave van het projectteam betreft.

3 Voorwaarden van de marktverificatie

De marktverificatie wordt gehouden onder de volgende voorwaarden:

- Gezien het vrijblijvende karakter van de marktverificatie, kunnen er geen rechten ontleend worden aan enige informatie verstrekt in het kader van deze marktverificatie.
- De deelname is geheel vrijwillig en vrijblijvend.
- Er worden geen vergoedingen gegeven voor gemaakte of te maken kosten, verbonden aan de marktverificatie.
- Het verslag van deze marktverificatie zal worden opgenomen en toegezonden aan de deelnemende partijen en via TenderNed worden gepubliceerd. Er zijn geen consequenties of voordelen verbonden aan deelname aan de verificatie, ten aanzien van een eventuele aanbestedingsprocedure in de toekomst. Er ontstaan geen voorkeursposities of uitsluitingsgronden door deelname aan de verificatie.
- Bij de start van eventuele toekomstige aanbestedingsprocedures t.a.v. het verduurzamen van software zijn de onderleggers van deze marktverificatie terug te vinden via TenderNed. De verkregen informatie is daarom voor iedereen beschikbaar om de eventuele aanbestedingsprocedures waar het verduurzamen van software onder deel van is, objectief, transparant en non-discriminatoir te kunnen laten verlopen (ter voorkoming van beperking van mededinging voor enige partij).
- Daarnaast is het van belang te weten dat informatie uit deze marktverificatie kan afwijken van informatie die later in het kader van een eventuele voorgenomen aanbesteding wordt verstrekt.
- De marktverificatie is geen uitnodiging om in te schrijven op een eventuele aanbesteding.
- De Buyer Group Software behoudt zich het recht voor om de planning, zoals in dit document geschetst is, naar eigen inzicht aan te passen en/of het traject van de marktverificatie geheel of gedeeltelijk te staken.
- Er kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend aan de ten behoeve van de marktverificatie verstrekte informatie. Dit geldt zowel voor de leden van de Buyer Group Software als voor de geïnteresseerde marktpartijen.
- De door middel van deze marktverificatie aan de Buyer Group Software verstrekte informatie wordt vertrouwelijk behandeld en wordt niet gebruikt voor een ander doel dan het opdoen van marktkennis om tot een kwalitatief betere aanpak voor inkoop en contractmanagement van kwalitatief hoogwaardige en toekomstbestendige software te komen.
- Door deelname aan deze marktverificatie verklaart de geïnteresseerde marktpartij akkoord te zijn met alle genoemde voorwaarden.

4 Bijlagen

4.1 Voorgenomen vragen

De leden van de Buyer Group Software stellen een vraagformulier beschikbaar na afloop van het webinar met daarin het volgende.

De Buyer Group Software heeft een aanpak ontwikkeld die aansluit op continue verbetering gedurende de contractperiode. De methode sluit aan bij de 'plan-do-check-act' aanpak uit kwaliteitsmanagement en bestaat uit drie elementen:

- Het op een betrouwbare en transparante wijze meten van en regelmatig rapporteren over met de opdrachtgever afgesproken KPIs;
- De wijze waarop de opdrachtnemer een leer- en verbeterproces vormgeeft op basis van inzicht in eerdergenoemde KPIs;
- Een concreet en SMART stappenplan voor verbeteringen voor 10 door de opdrachtnemer geselecteerde KPIs.

Vragen:

(1) **Is de rationale achter de aanpak die de leden van de Buyer Group Software hebben ontwikkeld, helder?**

- ☐ **Ja**
- ☐ **Nee**
- ☐ **Deels**

[Licht uw antwoord toe – open veld]

(2) **Hoe kijkt u aan tegen de voorgestelde aanpak om te gaan werken aan continue verbetering van de overeengekomen KPIs samen met de opdrachtgever?**

- ☐ **Goed werkbaar**
- ☐ **Gedeeltelijk werkbaar**
- ☐ **Niet goed werkbaar**

[Licht uw antwoord toe – verplicht open veld]

(3) **Heeft u nog specifieke vragen over de voorgestelde werkwijze en/of het bijbehorende contractmanagement zoals toegelicht in het webinar?**

[open veld]

Na afloop van het webinar wordt het overzicht van KPIs met u gedeeld. De volgende vragen gaan over de KPI's.

(4) **Hoe kijkt u naar de KPIs?**

4a Benoem 5 KPIs waarvan u het haalbaar vindt om bovenstaande aanpak op toe te passen

- ☐ ...
- ☐ ...
- ☐ ...
- ☐ ...
- ☐ ...

4b Ziet u uitdagingen? Benoem maximaal 5 KPI's waarvan u verwacht dat deze minder geschikt zijn voor rapportage en licht kort toe waarom (of geen "niet van toepassing" aan als u geen uitdagingen ziet)

- ☐ ...
- ☐ ...

- ...
- ...
- ...

(5) Heeft u specifieke ervaringen of inzichten die u met de leden van de Buyer Group Software wilt delen over marktontwikkelingen, trends en/of innovatieve oplossingen waar wij van op de hoogte zouden moeten zijn?
Denk bijvoorbeeld aan ervaringen met aanbestedingsprocedure, KPI-stelling, gunning of contractmanagement.

[open veld]

(6) Heeft u overige opmerkingen of suggesties die u met ons wilt delen?

[open veld]

4.2 Strategieën voor Groene Software (Praatplaat)

Strategieën voor groene software | v2025.10.08

Praatplaat | Software Energy Lab | Radboud Universiteit
 Bernard van Gastel | Bernard.vanGastel@ru.nl | <https://sustainablessoftware.info>

Radboud Universiteit 



A	B	C	D	E	F
feedback <i>aan mensen</i>	gebruik <i>door organisatie</i>	minder <i>data</i>	overhead <i>van software</i>	inrichting <i>van systemen</i>	flexibele <i>hosting</i>
1 dashboard	1 flexibele strategie	1 batching	1 programmeertalen (meer ahead of time)	1 slaap meer (bv dev-omgevingen)	1 gebruik wanneer groen
2 invloed van instellingen	2 geschikte software	2 reactief of lazy	2 programmeertechnieken (zoals event driven)	2 afgeslankte systemen	2 gebruik waar groen
3 impact analyse	3 geschikte hardware	3 sla minder op	3 minimaliseer interactie tussen componenten	3 updaten	3 geen vendor lock-in
4 deel ervaringen	4 pas gebruik aan naar omstandigheden	4 verstuur minder	4 minder lagen en (oude) features	4 concentreren	4 gebruik hardware langer
5 bewustwording	5 max opslagtermijn en gebruikslimiet	5 algoritme naar data (ipv kopieën)	5 hergebruik resultaten	5 schalen systemen	5 kleinere (internet) afstand
6 suggesties	6 productiviteit van ontwikkelaars en teams	6 kleinere AI modellen	6 betere algoritmes	6 modulair	6 security (voorkom misbruik)

Toelichting

Uit ons onderzoek (zie onze website) blijkt dat het **lastig is voor stakeholders** binnen ICT projecten om te **communiceren over de milieu-impact** van/met software, en dat veel **professionals overzicht missen** in hun onderlingen gesprekken. Met deze praatplaat proberen we deze uitdagingen te ondersteunen.

Deze strategieën kunnen toegepast worden tijdens **requirements, architectuur, implementatie, testen, en deployment**.

Deze praatplaat kan gebruikt worden bij **gesprekken tussen verschillende rollen**: bv technici, inkopers, en managers.

Elke applicatie en gebruik heeft een **andere mix van electriciteitsverbruikers** (zie rechts), en daardoor **andere strategieën** nodig. Soms is er een **conflict tussen verschillende strategieën** en moet er een **maatwerk afweging** gemaakt worden.

Het perspectief van **proces, techniek, en product** wordt vaak gebruikt voor **kwaliteitsmaatregelen**, zoals ook duurzame software. Het is van belang continu en in alle stadia van het ontwikkelproces oog te houden voor duurzaamheid.

Begrippen

Duurzaam digitaliseren is beslissen welke processen in een keten te ondersteunen met software, en welke juist niet. Dit rekening houdend met economisch, maatschappelijke/sociale, en milieu impact.

Duurzame software is gemaakt met **sustainability-by-design**: bewust zijn van impact tijdens het gehele ontwikkelproces van software. Dit in contrast met impact analyses en mitigaties achteraf, wat kan leiden tot gemiste kansen.

Groene software is **green-by-design**:

- software met **minimale milieu impact** (van ICT zelf), of
- software met een **milieu-vriendelijk effect** (met behulp van ICT).

Electronica heeft een milieupact tijdens **productie, gebruik, uitgebruikname**. De milieupact kan door **electriciteitsverbruik** (energie) en de daarbijbehorende **CO₂**, **uitstoot** zijn, maar ook **water** of andere grondstoffen. Een veelvoorkomende **opdeling van verbruikers** binnen ICT: **berekenen, opslag, transmissie, en idle**.